

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1413/18-E

Název	Základní umělecká škola, Luže, okres Chrudim
Sídlo	Komenského 87, 538 54 Luže
E-mail	zus.luze@tiscali.cz
IČ	70156689
Identifikátor	600090752
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Alena Zdražilová
Zřizovatel	město Luže
Místo inspekční činnosti	Komenského 87, 538 54 Luže Jeronýmova 124, 538 54 Luže Dr. A. Pražáka 166, 538 63 Chroustovice
Termín inspekční činnosti	27. až 29. 11. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, včetně zjišťování a hodnocení naplnění platných učebních dokumentů a školního vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání.

Charakteristika

Základní umělecká škola Luže, okres Chrudim (dále ZUŠ nebo škola) umožňuje zájemcům s uměleckými předpoklady získat základy uměleckého vzdělání ve třech oborech - hudebním, výtvarném a literárně-dramatickém. Svou činností vytváří příznivé podmínky pro společensky prospěšné využívání volného času zájemcům všech věkových kategorií. Počet zájemců o vzdělávání mírně převyšuje možnost jejich přijetí. Kapacita školy (200 žáků) je dlouhodobě k 30. 9. plně využita. V letošním školním roce bylo k tomuto datu vykazováno 91 žáků v oboru hudebním, 81 ve výtvarném a 28 v literárně-dramatickém.

ZUŠ organizuje především základní studium přípravných ročníků a I. stupně. Realizace výuky na II. stupni je nepříznivě ovlivněna absencí středních škol ve městě. Převážná většina absolventů I. stupně odchází do vyšších typů vzdělávacích institucí mimo Luži. Žáci se vzdělávají podle Školního vzdělávacího programu Základní umělecké školy, Luže, okres Chrudim (dále ŠVP), jehož motivační název „Ještě malá, ale přesto křídla“ vystihuje profilační záměr ZUŠ - podpora rozvoje společensko-sociálních kompetencí dětí školního věku.

Vzdělávací záměr a používané nástroje pro rozvoj komplexní kulturní gramotnosti člověka škola prezentuje především osobním kontaktem s veřejností při prezentacích vzdělávacích výsledků svých žáků a dále prostřednictvím místního a regionálního tisku. Dílčí informace o činnosti lze získat na webových stránkách školy. Jejich účinnost však snižuje ne vždy včasná aktualizace zveřejněných údajů.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Organizace vzdělávacích činností ZUŠ koresponduje s platnou školskou legislativou a záměry základního uměleckého školství České republiky. Výuka žáků všech tří oborů probíhá v souladu se ŠVP. Jeho obsahová struktura odpovídá požadavkům Rámcového vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání. Jednotlivé kapitoly jsou sestaveny tak, aby funkčně propojovaly jednotlivé vzdělávací oblasti, postupně zvyšovaly náročnost dovednostních požadavků a postupně rozvíjely uměleckou gramotnost. Na konci každého školního roku je pedagogickou radou vyhodnocena jeho funkčnost a v případě potřeby je provedena aktualizace. Vedení školy postupně odstraňuje drobné formální nedostatky, které jsou pozůstatkem současně probíhajících dvou vzdělávacích programů (např. statut pedagoga studijního zaměření, specifikace používaných učebních dokumentů, platnost vyhlášek apod.). Pozornost je věnována také vedení dokumentace o poskytovaném vzdělávání. Přesto některé třídní knihy kolektivní výuky při kumulaci více ročníků nepodávaly vždy potřebné informace o tom, co žáci jednotlivých ročníků v dané výukové lekci probírali.

Ředitelka školy vykonává funkci od roku 1987. Její bohaté řídicí zkušenosti se pozitivně odrážejí v celkovém působení ZUŠ. Vzhledem k velikosti školy zabezpečuje řízení v plném rozsahu. V případě své nepřítomnosti pověřuje některého z pedagogů zastupováním, a to v rozsahu zastupitelných kompetencí, např. řešení nepředvídaných událostí. Bezproblémovému chodu školy napomáhá rovněž vzájemná komunikace a předávání informací, které jsou založeny na osobním kontaktu vedení s pedagogy a podle potřeby i se zákonnými zástupci žáků.

Základní pravidla působení školy jsou nastavená ve školním řádu a v dalších interních směrnících, které konkretizují specifika svého určení. Jejich efektivitu a smysluplnost ověřuje ředitelka při pravidelných jednáních pedagogické rady. S ní také řeší záležitosti

týkající se vzdělávání a chodu školy (výsledky vzdělávání žáků, závěry hospitační činnosti ředitelky, organizační zajištění akcí a další). Vyučující se aktivně podílejí na řešení problémů souvisejících s účinností používaných výchovně-vzdělávacích postupů. Jejich poznatky využívá ředitelka při závěrečném hodnocení školního roku. Rovněž tak informace vzešlé z dílčích hodnocení podmínek a výsledků vzdělávání. Významným prvkem hodnotícího systému je i sledování úrovně vybavenosti žáků kompetencemi k učení, k řešení problémů, komunikativních a pracovních. Méně zřejmé je využití poznatků k přijetí opatření směřující ke zvýšení kvality působení školy.

Vzdělávání zajišťuje včetně ředitelky 8 pedagogů, pouze tři z nich vyučují v rozsahu plného pracovního úvazku. Téměř všichni jsou odborně kvalifikovaní, jedna učitelka dokončuje studium pro splnění požadavků pro pedagogickou činnost na uměleckých školách. Převážně stabilizovaný a věkově vyvážený pedagogický sbor je zárukou dalšího rozvoje ZUŠ a kvalitního naplňování záměrů ŠVP. Ředitelka podporuje všechny formy dalšího vzdělávání učitelů. Nabídka akcí pořádaných akreditovanými vzdělávacími institucemi však není všemi vyučujícími dostatečně využívána. Různých seminářů se účastní především ředitelka a ve školním roce 2017/2018 pouze tři učitelé, zbývající preferují formu samostudia. Obsah samostudia však převážně souvisí s uměleckou odborností, případně je zaměřen na řešení aktuálního problému, který vznikl při standardní výuce. Zájem o získávání informací vztahujících se k inovacím metodických postupů je pro některé pedagogy nadále okrajovou záležitostí.

Prostorové a materiální podmínky umožňují naplňování ŠVP ve všech uměleckých oborech. Hlavní budova ZUŠ v Luži je chráněným památkovým objektem. Její historický charakter, členění a celkové uspořádání prostor pro hudební i výtvarný obor je esteticky i duchovně velmi působivé a podněcuje zájem o umělecké vzdělávání. Kromě učeben se zde nachází menší koncertní sál. Velikost sálu neumožňuje realizovat prostorově náročnější umělecké produkce, a z toho důvodu škola využívá i jiných veřejnosti přístupných prostor města. Výuka žáků literárně-dramatického oboru probíhá v budově „Divadélka pod schody“, Jeronýmova 124, Luže. Prostory sice umožňují vzdělávání žáků v souladu s požadavky ŠVP, ale celkové prostředí není pro žáky příliš inspirativní a vzhledem k městské lokalitě ani velmi kulturně motivující. V době inspekční činnosti škola ve spolupráci se zřizovatelem připravovala změnu výukových prostor. Vzdělávání v odloučeném pracovišti v Chroustovicích je realizováno v prostorách základní školy, které umožňují realizovat výuku všech tří oborů. Veškeré učební pomůcky jsou pečlivě udržovány a podle potřeby obnovovány. Škola rovněž disponuje dostatečným množstvím odborných knih a odpovídajícím notovým archivem. Učitelé mají k dispozici potřebné ICT vybavení a přístup k internetu. Vybavení je využíváno také k vedení pedagogické dokumentace (třídní knihy, katalogy apod.) a případně ke komunikaci se žáky i jejich zákonnými zástupci.

Škola hospodaří s finančními prostředky, které umožňují realizaci základního uměleckého vzdělávání v požadovaném rozsahu. Vedle standardních zdrojů od zřizovatele a ze státního rozpočtu je významným příjmem i úplata za vzdělávání. Efektivní nakládání se získanými finančními prostředky umožňuje škole nejen nákup nových učebních pomůcek (od inspekční činnosti v únoru 2015 mj. dřevěné dechové nástroje, notebooky, klávesový ovladač k notaci, keyboard), ale i rozvíjet materiální výhody pro vzdělávání žáků (bezáplatné půjčování hudebních nástrojů žákům na dva roky).

V poslední době došlo k významnému zlepšení spolupráce a především vztahů se zřizovatelem, což se pozitivně odráží v přípravě a finančním zabezpečování pozitivních změn pro činnost školy (zlepšení prostorových podmínek pro výuku literárně-dramatického oboru, nákup nových učebních pomůcek apod.), v řešení organizačních záležitostí i účasti

ZUŠ na společenských akcích města. Zřizovatel vnímá aktivity školy jako nezastupitelnou součást společenského života města.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání žáků hudebního oboru je založeno na systematické provázanosti individuální a kolektivní výuky (individuální hra na nástroj a hra v souboru). Na praktické disciplíny úzce navazují předměty teoretické (hudební nauka), jejichž hlavním posláním je koordinace komunikativně-sociálních kompetencí s rozvojem celkové kulturní gramotnosti žáka.

Ve sledované výuce se pedagogům dařilo plnit vzdělávací cíle vyučovací hodiny. Způsoby práce a volené metodické postupy svědčily o bohatých zkušenostech většiny pedagogů, které se odrážely ve správně volené a citlivě prezentované koncepci vyučování. Vzhledem k velkému počtu zájemců o vzdělávání v ZUŠ je v nižších ročnících hudebního oboru preferována forma skupinové výuky. Některé skupiny jsou složeny z žáků různých ročníků, což klade na pedagoga podstatně vyšší nároky na funkčnost rozčlenění lekce a stanovení její obsahové náplně. Tato skutečnost se odrazila na začátku některých hodin, kdy pedagog svůj záměr nevymezil dosti zřetelně. Kvalita výuky však nebyla nikterak negativně ovlivněna.

Členění výukových lekcí mělo klasickou strukturu. V úvodu vyučující posilovali koncentraci žáka v návaznosti na ověření míry zvládnutí hry repertoáru, který byl zadán v předešlé vyučovací hodině. Zařazovány byly rovněž činnosti potřebné pro uvolnění svalstva (hra stupnic, akordů a jednoduchých technických cvičení). V hodinách sólového zpěvu vyučující věnovala maximální péči práci s dechem a artikulací. V lekcích hry na dechové nástroje se učitelé zaměřovali především na tvoření tónu, práci s dechem a na správné držení těla. Obtížnost hraných skladeb stupňovala žákovu pozornost a motivovala je k co nejlepšímu výkonu. Učitelé funkčně využívali pracovní zaujetí žáka k podpoře rozvoje komunikativních dovedností, upevňování schopností správného používání odborné terminologie a zdravého sebevědomí. Soustředěnost žáků byla udržována rovněž prostřednictvím mezipředmětových vazeb sólové hry s hudební naukou a přípravou pro souhru ve větších nástrojových seskupeních.

Hudební nauka je koncipována jako předmět, jehož posláním je vybavit žáky potřebnými teoretickými znalostmi a schopnostmi rozpoznat uměleckou úroveň hudebního projevu. Kvalita výuky je pozitivně ovlivněna zájmem, zkušenostmi a především dovednostmi vyučujících pedagogů. V navštívených lekcích byly účelně využívány dostupné audiovizuální pomůcky a ICT zařízení školy. Nároky kladené na žáky odpovídaly jejich celkové vyspělosti i požadavkům ŠVP. Zcela zřejmé bylo, že všichni učitelé vnímají zafixované poznatky získané prostřednictvím teoretických předmětů jako nejúčinnější nástroj k rozvoji osobnostně-sociálních a umělecko-komunikativních kompetencí žáků.

Vyučující věnují značnou pozornost výběru souborového repertoáru i s ohledem k jeho využitelnosti při prezentačních akcích školy. Hlavním hlediskem je rozšířit celkový rozhled a uměleckou vnímavost žáků. Z toho důvodu učitelé upravují jednotlivé party tak, aby svou náročností odpovídaly hráčským dovednostem a celkové vyspělosti žáků. Účinným prostředkem k podpoře rozvoje osobnosti bylo i hodnocení jejich výkonů. Sebehodnocení, při kterém si často žák uvědomí chyby, správný či nesprávný způsob nacvičování skladeb a vede k zamyšlení nad účinností pravidelné domácí přípravy, se v hodinách vyskytovalo ojediněle.

Pedagogicko-umělecká profesionalita vyučujícího výtvarného oboru velmi pozitivně ovlivňuje vzdělávací výsledky i rozvoj umělecko-sociálních kompetencí žáků. Ti jsou

systematicky seznamování se základními výtvarnými technikami, zdokonalují se např. v kresbě, malbě a grafice, tvoří koláže, dekorace, pracují s keramickými materiály, zúčastňují se různých výtvarných instalací a získávají poznatky z oblasti dějin umění. Obsahová složka výuky ve sledovaných lekcích korespondovala se záměry ŠVP. K dosažení výtvarného ztvárnění zadaného úkolu vyučující volil vhodné formy komunikace a metodické postupy, které byly žákům srozumitelné a přiměřené jejich aktuálním dovednostem. Každou vzdělávací lekci zahájil jasným popisem cíle výuky, efektivně aktivizoval tvůrčí pracovní zaujetí žáků s uplatněním vlastní tvořivosti, fantazie a originality. Zvolené pedagogické přístupy přirozeným způsobem podporovaly žádoucí volní vlastnosti žáků.

Výuka v literárně-dramatickém oboru byla promyšleně rozvržena tak, aby použité prostředky a metody respektovaly věkovou rozdílnost a dispoziční specifika žáků. Jednotlivé individuální úkony a skupinu stmelující činnosti učitelka korigovala s převažujícím důrazem na zvládnutí jasně formulovaných dílčích cílů. V průběhu všech realizovaných aktivit dbala na přirozenost účinnosti slovních, mimických i pohybových projevů. Úkony v jednotlivých částech vzdělávací lekce na sebe logicky navazovaly a posilovaly osobnostně-sociální, kulturní a umělecko-komunikativní kompetence žáků. Přiměřená zpětná vazba ze strany učitelky vytvářela příznivou atmosféru.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Projevy žáků ve všech formách vzdělávání svědčily o postupném osvojování požadovaných klíčových kompetencí spojených s uměleckým vzděláváním. Míru dosažených znalostí a zvládnutí manuálních dovedností si škola zjišťuje dlouhodobě ověřeným způsobem. Využívá např. hodnocení znalostí a dovedností při výuce, úroveň prezentace práce žáků na třídních přehrávkách, veřejných koncertech, různých vystoupeních, výstavách a postupových nebo závěrečných zkouškách. S počínáním žáků jsou zákonní zástupci seznamováni průběžně prostřednictvím žákovských knížek, osobním kontaktem s vyučujícími a v neposlední řadě při účasti na veřejné prezentaci svého dítěte.

Všichni učitelé věnují náležitou pozornost osobnostnímu rozvoji jednotlivých žáků. Při náhlém zhoršování prospěchu informují vedení školy a vzniklou situaci řeší s rodiči žáka. Podle povahy problému mu pak poskytují potřebnou pomoc. Pro vyřešení popsané situace škola vytvořila účinné mechanismy, ale nutnost jejich využití byla od poslední inspekční činnosti minimální.

Většina žáků dosahuje velmi dobrého hodnocení, např. v druhém pololetí loňského školního roku jich přibližně 90 % bylo hodnoceno stupněm „prospěl s vyznamenáním“, žádný žák nebyl hodnocen stupněm „neprospěl“. Inspirujícím nástrojem ke svědomité práci žáků jsou i soutěže základních uměleckých škol vyhlášené ministerstvem školství. To se projevilo v získání předních míst zejména na okresní úrovni (v poslední době mj. ve hře na příčnou flétnu, zobcovou flétnu, hoboj, klarinet).

Ve škole působí několik komorních souborů (např. „Dárečci“ a „Kaťáčci“), jejichž nástrojové obsazení i žánrové zaměření umožňuje co nejširší zapojení všech žáků. Většinu skladeb si vyučující souborové hry upravují pro konkrétní obsazení tak, aby každý žák zvládl hraný part. Cílem takto zpracovávaných aranžmá je navození atmosféry, ve které každý žák prožije pocit úspěchu a nenásilně si posílí pozitivní vztah ke kolektivně provozovaným činnostem. Žáci výtvarného oboru prezentují své vzdělávací výsledky na výstavách, podílejí se na výzdobě prostor různých společenských i státních organizací a ve školním roce 2017/2018 se zúčastnili výstavy organizované v rámci celostátního happeningu

ZUŠ Open. Žáci literárně-dramatického oboru obohacují v závěru školního roku kulturní život města pravidelnými absolventskými vystoupeními. Veškeré aktivity pořádané ZUŠ pozitivně ovlivňují celkovou míru nabídky činností pro společensky-prospěšné využívání volného času dětí, mládeže a dospělých.

Závěry

Vývoj školy

- Dílčí posun v kvalitě vybavenosti učebních pomůcek,
- efektivnější spolupráce se zřizovatelem v zajištění materiálně-technických podmínek vzdělávání,
- postupná elektronizace vedení pedagogické dokumentace.

Silné stránky

- Pozitivně laděné vztahy mezi pedagogy, žáky a jejich zákonnými zástupci příznivě ovlivňující vzdělávání žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nízká účast některých učitelů na akcích určených k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Využívat poznatků z hodnotících procesů k přijímání opatření směřujících ke zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání a společenské působnosti školy,
- dokončit elektronizaci vedení pedagogické dokumentace ve prospěch zkvalitnění záznamů o průběhu vzdělávání,
- aktualizovat pravidelně obsah webových stránek školy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní umělecké školy, Luže, okres Chrudim ze dne 18. 9. 2002 včetně Dodatku č. s účinností od 1. 10. 2007, Dodatku č. 2 s účinností 1. 10. 2008, Dodatku č. 3 s účinností od 1. 4. 2010

2. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 23. 8. 2010 s účinností od 1. 9. 2010, čj. 18 602/2010-21
3. Jmenování do funkce ředitelky od 1. 2. 1987
4. Jmenování na pracovní místo ředitelky Základní umělecké školy, Luže, okres Chrudim s účinností od 1. 8. 2018
5. Výkaz o základní umělecké škole S 24-01 ke dni 30. 9. 2018
6. Školní matrika žáků - školní rok 2018/2019
7. Protokoly o přijímání žáků a postupových zkouškách - školní roky 2017/2018 a 2018/2019
8. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy, Luže, okres Chrudim s motivačním názvem „Ještě malá, ale přesto křídla“ s platností od 1. 9. 2012 a aktualizací k 1. 9. 2016
9. Třídní knihy pro individuální a skupinovou výuku - školní rok 2018/2019
10. Třídní knihy pro kolektivní výuku - školní rok 2018/2019
11. Rozvrhy hodin všech pedagogů - školní rok 2018/2019
12. Školní řád Základní umělecké školy, Luže, okres Chrudim ze dne 7. 4. 2014 s účinností od 21. 4. 2014
13. Dokumentace k vlastnímu hodnocení školy – 2017/2018
14. Výroční zpráva za školní roky 2016/2017 a 2017/2018
15. Záznamy z jednání pedagogické rady - školní roky 2018/2019
16. Směrnice k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků ze dne 1. 11. 2008
17. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků školy
18. Vybraná dokumentace týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví žáků platná k datu inspekce
19. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-84/15-E, ze dne 4. 3. 2015

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ladislava Jindrová v. r.

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Bc. Eva Nováková v. r.

PhDr. Richard Šafařík, odborník na umělecké vzdělávání

PhDr. Richard Šafařík v. r.

V Pardubicích 17. 12. 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Alena Zdražilová, ředitelka školy

Alena Zdražilová v. r.

V Luži 20. 12. 2018